

Jāņa Taukača blogs:

Nodokļu jaunumu februāra TOPS

Februāris paskrējis vēja spārniem. Turpmāk – pagājušā mēneša apkopojums par to, ko jūs nepalaidāt garām, bet varējāt operatīvāk uzzināt no mūsu [Facebook](#) lapas:, kur nodokļu pasaules jaunumi ir gandrīz ik dienu? Gribētu cerēt, ka šīs saturiski ir nedaudz savādākas ziņas, kā tās, ko esat pieraduši redzēt savās pastkastītēs.

ATZIŅAS NO PRAKSES

- Piemēram, par to, ka kāds klients no Vācijas interesējās, kurā no Baltijas valstīm **ņemt kā apakšuzņēmējus IT speciālistus**. Ieteicām apsvērt Baltkrieviju vai Ukrainu. Spriediet paši:
 - Latvijā: 25% UIN, 20 - 31.4% IIN, 35.09% VSAOI;
 - Baltkrievijā (faktiski jebkurš IT uzņēmums var reģistrēties tur Augsto tehnoloģiju parkā) – nav UIN, 1% no apgrozījuma ATP maksa, 5% dividendēm, 9% IIN, 1.6% VSAOI;
 - Ukrainā ap 90% IT biznesa strādā kā pašnodarbinātie un maksā vien 5% nodokli.

Tādēļ likumdevējs varētu padomāt, vai nevajadzētu arī mums ko mainīt, lai Latvijas IT business kļūtu šai reģionā konkurētspējīgāks, kā arī lai izvilktu no ēnām attiecīgos MUNus un viena cilvēka SIAs.

Tad arī Latvijas IT biznesam sanāk izdevīgāk ņemt Baltkrievijas vai Ukrainas apakšuzņēmējus, nevis vietējos IT speciālistus. Tikai būtu jāsaņem VID uzziņu vai Baltkrievijas ATP režīms ļautu panākt, ka no turienes saņemtā peļņa neapliksies ar UIN Latvijā. Ja peļņu saņem no valsts, kur meita samaksā UIN, Latvijā tā vairs nav apliekama. Tomēr ir zināmas šaubas par šo ATP maksu kombinācijā ar ieturējuma nodokli, jo neviens no tiem nav klasisks UIN (ieturējuma nodoklis ir dividendžu saņēmēja Baltkrievijā samaksāts nodoklis, nevis Baltkrievijas uzņēmuma samaksāts).

GENERAL TAXATION COMPARISON FOR HTP RESIDENTS

Taxes/Social Security Contributions (SSC)/Obligatory Payments		HTP regime (*until 2049)	Standard Taxation Regime
Corporate shareholder	Withholding tax: dividends, interest, royalties (paid by HTP resident as a tax agent)	5% – dividends, if more favourable regime is not provided by double tax treaties 0% – interest, royalties	10-15%, if more favourable regime is not provided by double tax treaties
Company (Employer)	Corporate income tax (CIT)	No CIT on works, services provision under registered business project Exception: Company is a CIT tax agent	18% *simplified taxation system: option 1 – 3% (base: revenue) + 20% VAT option 2 – 5% (base: revenue) without VAT
	VAT	20% Exceptions: - no VAT for sale of goods (works, services, rights) within Belarus (with certain restrictions, e.g. for rent payments of Company's real estate) - no import VAT for tech equipment for the purpose of investment projects of the Company as HTP resident - no reverse-charge VAT for purchase of IP rights and certain services	20% *simplified taxation system: option 1 – 3% (base: revenue) + 20% VAT option 2 – 5% (base: revenue) without VAT
	SSC	34%, base – average salary within Belarus in previous month 0.6%, base – actual salary	34%, base – actual salary, max – 5 average salaries within Belarus in previous month 0.6%, base – actual salary
	Customs duties	No customs duties for tech equipment for the purpose of investment projects of the Company as HTP resident	Depends on goods to be imported
	Offshore duty	No duty on dividends and certain other payments	15%
	Other fees	HTP fee: 1% from Company's revenue	–
Employee	Personal income tax (withheld by Employer as a tax agent)	9% Exception: certain support personnel, e.g. premises security (13%)	13%
	SSC (withheld by Employer as a tax agent)	1%, base – average salary within Belarus in previous month	1%, base – actual salary, max – 5 average salaries within Belarus in previous month

Please note that this comparison covers general differences between HTP regime and standard taxation regime and is subject to additional review for particular case.

- Runājot par IT biznesu, Sorainen Latvijas nodokļu komandas lielākie nesenie projekti saistāmi tieši ar šo nozari: *LIKTA, Latvijas Datortehnoloģiju asociācija, Pipedrive, Webhelp, LVRTC, MAK IT, SAP, Baltcom, Playtech* ir tikai daži no šīs nozares pēdējā laika klientiem.
- **Uzziņas.** Dažreiz atveras portāls un vienā dienā var sabirt 3 brīnišķīgi VID apstiprinājumi mūsu klientiem (2 uzziņas, 1 vēstule), viss – pozitīvi, laipni, konstruktīvi! Atbildes ir par to, ka:
 - **mežaudzes vērtība** (pie noteiktiem kritērijiem) netiek iekļauta nekustamā īpašuma vērtībā, tāpēc nav jāpiemēro UIN nekustamā īpašuma kompānijas daļu pārdošanai;
 - **privātu lidmašīnu izdevumi** uzskatāmi par ar saimniecisku darbību saistītiem un klientu pārvadāšana ar tām - par reprezentatīviem izdevumiem (pie noteiktu nosacījumu izpildes);
 - ārvalsts uzņēmuma darbinieku darbs Latvijā lielā un ilgstošā projektā pie zināmiem nosacījumiem neveido te **pastāvīgu pārstāvniecību**;
 - Starp citu, kad steidzamā gadījumā mīļi palūdzām VID, vai varētu uzziņu saņemt 10 dienu laikā, VID šādā termiņā arī atbildēja! Man patika arī atbildes struktūra vienā no nesenām uzziņām – no sākuma atbildes kopsaviļkums, bet pēc tam piemērojamo normu analīze. Ja VID šādi turpinās uzlabot kvalitāti, drīz paliksīm bez darba :)
 - Vēl novērojums – ir labi zināmi cilvēki VID un FM, par kuriem var droši teikt, ka, ja atbilžu gatavošana nonāk pie viņiem, atbildes būs kvalitatīvas un uz biznesa izpratni orientētas. Tas pierādījās arī šoreiz.
- **Tiesas.** Arī jaunumos no tiesas zālēm apskata sākumā pievērsīsimies tehnoloģiju jomai. Nesen nodokļu komandas kolēģe apslīma. Likās jau, ka nāksies vai nu atlikt liecinieku nopratināšanu tiesā vai gatavot citu biroja advokātu. 21.gs. viss tomēr notiek vienkāršāk – kolēģei bija videokonference ar tiesu no mājām, liecinieki pieslēdzās ar video no mūsu biroja Lietuvā! Kopā – 4 dažādi pieslēgumi vienlaikus!

LATVIJĀ

- Ja par pašiem spriedumiem, tad man interesantākais un aktuālākais temats šķita Kuršu zemes PVN sāgas spriedumi, par ko nenoturējos un uzrakstīju [blogu Delfiem](#). Būtība īsumā – ES Tiesa apstiprināja Senāta aizdomas, ka **starpnieki darījumos nav nekas slikts**, bet VID auditu **uzrēķinu lietās jāpierāda valsts budžetam nodarīto skādi un ka pircēja nodoms bija šo skādi radīt**.
- 20. februārī pieņemti grozījumi likumā Par nodokļiem un nodevām. Saskaņā ar tiem 1. jūlijā stāsies spēkā **jaunas sankcijas sekojošās situācijās**.
 - pārkāpumiem informācijas starptautiskās apmaiņas jomā (**finanšu iestāde nav iesniegusi ziņojumu par finanšu kontiem**), nav veikusi pienācīgas to pārbaudes procedūras, kā rezultātā VID saņemta nepilnīga vai nepatiesa informācija) – **līdz EUR 14 000**;
 - ja uzņēmums **nav iesniedzis starptautiskās uzņēmumu grupas pārskatu par katru valsti** (t.s. country-by-country report) vai nav ievērojis minētā pārskata sagatavošanas un iesniegšanas kārtību – **līdz EUR 3200**;
 - kā arī ja nodokļu maksātājs noteiktajā termiņā **nav iesniedzis ziņojumu par pārrobežu shēmām** vai nav ievērojis minētā ziņojuma sagatavošanas un iesniegšanas kārtību – **līdz EUR 3200**. No vienas puses, paldies Dievam, ka pie mums nav sankcijās par šo pārkāpumu Polijā paredzētie miljoni, bet no otras – tas varētu atraisīt rokas VID biežāk un agresīvāk meklēt šādus pārkāpumus. Jāatgādina, ka no **š.g. 1. jūlija būs jāziņo par nodokļu konsultācijām, kas saņemtas, sākot ar 2018. gada jūniju**.
- Senatoriem administratīvajās (t.sk.nodokļu) lietas ir vidēji 86 lietas gadā. Tas ir daudz vai ok? Spriežot pēc tā, ka var nākties gaidīt uz Senātu pat pāris gadus – daudz. Ja katru 3. dienu senatoram jātaisa spriedumu sarežģītos jautājumos, tad arī daudz. Par pirmo instanču spriedumu kvalitāti – varbūt kādam svaigāka informācija, bet kā citādi tiesneši lai spriež tiesu, ja **VID cilvēki apmāca tiesnešus par nodokļu lietām**? Sīkāk par to – gan mūsu nodokļu [Facebook](#) lapā, gan mūsu Tiesvedības kolēģu lapā [Tiesu advokāti](#).
- Ja runājam par jauno nodokļu lietu būtību, tad interesantā lietā ([SKA-80/2020; 18.02.20](#)) Senāts nosprieda, ka **VID nav tiesību par nesadarbošanos uzņēmumam apturēt saimniecisko darbību, ja VID auditu veic darījuma partnerim**. Proti, saimnieciskā darbība tika apturēta nodokļu maksātājam, kura nebija attiecīgā administratīvā procesa dalībniece. Kreatīvi, bet nelikumīgi. Pieprasītās informācijas nesniegšana vispār ir viens no gadījumiem, kas tiek kvalificēts kā izvairīšanās no nodokļu vai nodevu maksāšanas. Par izvairīšanos no nodokļu vai nodevu maksāšanas vispārīgā gadījumā VID var apturēt saimniecisko darbību, tik paša uzņēmuma, kuram tiek veikti nodokļu kontroles pasākumi, administratīvā procesa ietvaros.
- Samērā jocīga lieta ([SKA-156/2020; 20.02.20](#)) bija par Nīderlandes uzņēmuma pieteikumu VID 2015. gadā par reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā ar 2008. gada septembri. Priekšnodoklis tur bija iestrēdzis diezgan pamatīgs – ½ miljons EUR par Latvijā iegādātajām precēm. VID, protams, atteica, tāpat arī visu

instanču tiesas – noilgums. Administratīvā apgabaltiesa noraidīja, ka neviena tiesību norma – ne nacionālā, ne ES tiesību norma – neparedz **reģistrēšanu PVN maksātāju reģistrā ar atpakaļejošu datumu**. Par to gan man ir šaubas, jo citās valstīs, šķiet, tas bija iespējams, vismaz attiecīgā noilguma periodā (Latvijā – 3 gadi, TP lietās – 5 gadi).

- Izskatās, ka TM šobrīd vērtē iespēju sekot Senāta Civillietu departamenta spriedumā (SKC-42/2019) nolemtajam un iebraukt auzās ar **PVN piemērošanu zemes piespiedu nomai**, kur VID jau visu +/- pareizi uzrakstīja 2014. gada uzziņā Nr.8.11-20/63149. Vienīgi, FM varētu apsvērt ielikt attiecīgo izņēmumu PVN likumā, lai visiem būtu skaidrība. Nez, kādēļ Senāts nav prasījuši FM vai VID viedokli, bet tā vietā nodarbojās ar PVN jaunradi? Šī sprieduma atsevišķajās tiesnešu domās principā lielākajai daļai secinājumu var piekrist un tie sakrīt ar VID uzziņas viedokli, un tur ir arī laba atsauce uz ES Tiesas spriedumu, bet ar ne 100% korekti secinājumi, šķiet. Piespiedu noma PVN vajadzībām, visticamāk, neatšķiras no parastās nomas. Tik paliek jautājums – ja likumā paredzēti 3 - 6% nomas griesti, vai PVN ir jābūt cenā? Attiecīgais ES Tiesas spriedums norāda, ka jā. Turklāt, ja pakalpojuma saņēmējs ir patērētājs (dzīvokļu īpašnieki), tad to nosaka attiecīgie MK noteikumi par cenu norādīšanu patērētājiem, ka cenai ir jābūt gala ciparam, t.i. jābūt iekļautam PVN. Šādu pat viedokli apstiprina arī minētā VID uzziņa. Tāpēc nevar piekrist Senāta sprieduma tiesnešu atsevišķajām domām, ka PVN jāpiemēro papildus nomas maksai. Tiesnešu atsevišķajās domās ir labs komentārs, kas ļauj padomāt – vai FM nav iespējams likumā mēģināt iekļaut izņēmumu piespiedu nomai, ja tas gūs deputātu atbalstu.
- Saeima februārī vienas dienas laikā kā steidzamus divos lasījumos pieņēma grozījumus likumā "Par akcīzes nodokli", ar ko **samazināja akcīzes pieauguma tempus alkoholam**. Vīnam, raudzētajiem dzērieniem ar absolūtā spirta saturu virs 6 tilpumprocentiem un starpproduktiem ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem nodokļa likme **no 1. marta** plānota 106 EUR apmērā par 100 litriem dzēriena. Iepriekš šiem dzērieniem likme bija paredzēta 111 EUR. Alum akcīzes nodoklis par katru absolūtā spirta tilpumprocentu par 100 litriem plānots 7,8 EUR apmērā līdz šim paredzētā 8,1 EUR apmērā, bet starpproduktiem ar absolūtā spirta saturu virs 15 un līdz 22 tilpumprocentiem nodoklis par 100 litriem plānots 176 EUR apmērā. Iepriekš tas tika paredzēts 185 EUR apmērā. Savukārt, pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem nodokļa pieaugums par 100 litriem absolūtā spirta paredzēts 1642 EUR apmērā iepriekš plānoto 2025 EUR vietā.
- 20. februārī **Saeima ratificēja jaunu nodokļu konvenciju – ar Saūda Arābiju**. Tas sakrīt ar laiku, kad šī valsts sāk piedāvāt tūristu vīzas. Kaut arī valstī saglabājas stingri noteikumi par alkoholu un apģērbi, paredzams, ka Meka un citas kultūras pērles varētu būt pievilcīgas vismaz tūrisma biznesa attīstībai šajā valstī. "Starptautiskais tūrisms ir viena no galvenajām iecerēm kroņprinča Mohammeda bin Salmana reformu programmā "Vīzija 2030", kurai jā sagatavo lielākā arābu pasaules ekonomika pārejai uz pēc-naftas laikmetu," teikts vienā no preses paziņojumiem. "Nākamajā desmitgadē visā valstī būs nepieciešams izveidot pusmiljonu jaunu viesnīcu numuru," turpat padota ideja arī citam ar tūrisma saistītam biznesam.

ĀRZEMĒS

- Droši vien lielākā aktualitāte no ārzemēm pagaidām diemžēl ir **vīruss**. Jā, jā, tas ietekmējis arī nodokļu pasauli. Piemēram, Itālijā karantīnas rajonos reģistrētajiem nodokļu maksātājiem ir pagarināti februāra un marta nodokļu samaksas termiņi līdz aprīļa beigām. Koreja ir gājusi solīti tālāk - tur līdz jūnija beigām palielināti nodokļu vajadzībām veiktie atskaitījumi, ja veikti norēķini ar kredītkartēm un debetkartēm. Vecākiem, kas neved līdz jūnija beigām bērnus uz bērnudārzu un tādēļ paņem darbā brīvu, saņem no valsts pabalstu līdz 370 EUR. Mazajam biznesam līdz 2021. gada beigām tiks piemērota samazināta PVN likme un līdz vienam gadam pagarināts nodokļu samaksas termiņš.
- **Akcīzei būs jauna ES direktīva - 2020/262**, tāpat kā tas 2006. gadā notika ar PVN direktīvu. Jaunās direktīvas teksts 27. februārī publicēts ES Oficiālajā vēstnesī. Direktīva ne vien vienkāršos un apkopos līdzšinējos dažādos grozījumus, bet arī pielāgos tekstu jaunajam ES Muitas kodeksam; tā arī vienkāršos deklarēšanas pienākumus un akcizēto preču kustību pāri ES iekšējām robežām. Tajā pašā vēstnesī publicēti arī pārī citi dokumenti, kas regulē akcīzes preču jomu. Pirmkārt, **ES parlamenta un padomes lēmums 2020/263** sniedz skaidrojumus par akcīzes preču kustības un uzraudzības kompjuterizāciju. Otrkārt, **jauna ES padomes regula 2020/261** paredz ES nodokļu administrāciju sadarbības uzlabošanu attiecībā uz akcizēto preču kustības reģistru saturu. Lai gan direktīva un regula stāsies spēkā jau šī gada 18. martā, vairums to noteikumu stāsies spēkā vien **2023. gada 13. februārī**, tā kā vēl ir laiks sagatavoties.
- No ES tiesas lietām vērā ņemama ir lieta AURES Holdings (C-405/18). Tās būtība man nešķita tik interesanta - strīds bija par to, ka **uzņēmums pārcēla tā nodokļu rezidenci no Nīderlandes uz Čehiju un uzņēmums cīnījās par Nīderlandē neizmantojamo nodokļu zaudējumu pārvešanu uz Čehiju**. Man vairāk interesē šī koncepta attīstība Latvijā - nodokļu rezidences pārvešana, pārceļot valdes atrašanās vietu, bet saglabājot veco reģistrāciju. ES tiesībās šāds mehānisms nu jau krietnu laiku ir paredzēts, bet Latvijas likums tā praktisko ieviešanu neatbalsta, strikti pieturoties pie uzņēmuma reģistrācijas vietas principa. Nu ko, gaidīsim klientu, kam šis būs aktuāli, lai notestētu ES tiesību tiešu piemērošanu vai iesniegtu sūdzību Eiropas komisijai, ja tomēr uzņēmuma rezidences maiņa uz Latviju pārceļot tā valdi (angliski - *redomiciliation*) izrādīsies praktiski neiespējama.
- Jauns ES Tiesas spriedums 26. februārī pieņemts arī online azartspēļu jomā - Stanleyparma and Stanleybet Malta (Case C-788/18). Lietas būtība - Maltā reģistrētam šādu spēļu organizētājam bija pielīgts uzņēmums Itālijā par azartspēļu Itālijā ierobežotu menedžmentu. Itālijas administrācija uzskatīja, ka šādā situācijā arī **Maltas uzņēmumam jābūt līdzatbildīgam (solidāri) par Itālijas azartspēļu nodokļiem**, kaut arī Maltas uzņēmumam nav Itālijā azartspēļu organizēšanas licences. ES tiesa piekrita šādai Itālijas administrācijas pieejai, komentējot, ka ES tiesības to neaizliedz un te nav saskatāma diskriminācija.
- **MLI nodokļu konvencija. 2020. gada 1. februārī Latvijā stājusies spēkā** daudzpusējā konvencija nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas novēršanas pasākumu ieviešanai attiecībā uz nodokļu konvencijām. Uz 1.

februāri citas jurisdikcijas, kurās piemēro MLI, ir šādas: Austrija, Beļģija, Kanāda, Dānija, Somija, Francija, Gruzija, Islande, Indija, Īrija, Izraēla, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Katara, Kipra, Krievija, Serbija, Singapūra, Slovākija, Slovēnija, Zviedrija, Ukraina, Apvienotie Arābu Emirāti un Apvienotā Karaliste. Šis jurisdikciju skaits drīz strauji pieaugs. Tātad, jau šobrīd var būt situācijas, kur darījumos papildus divpusējai konvencijai jāņem vērā arī MLI. **Praksē pagaidām būs maz gadījumu, kad piemērojama MLI konvencija**, jo MLI konvencijas mērķis galvenokārt **vērsts uz izvairīšanās no nodokļiem novēršanu pasākumu ieviešanu** – Nodokļu konvenciju neatbilstošas izmantošanas novēršana un Strīdu izšķiršanas uzlabošana ieviešanu attiecībā uz noslēgtajiem divpusējiem nodokļu līgumiem. Viena no būtiskākajām normām, kas piemērojama jaunajā konvencijā Latvijā, ir aizliegums izmantot divpusējās konvencijas priekšrocības, ja viens no galvenajiem struktūras vai darījuma mērķiem ir gūt nodokļu priekšrocības (*principle purpose test*). Šāds traktējums šķiet ļoti plašs.

- OECD 2020. gada 11. februārī publicēja [transfertcenu noteikšanas vadlīnijas finanšu darījumiem](#). Tā ir pirmā reize, kad OECD vadlīnijās ir iekļautas norādes par finanšu darījumu transfertcenu noteikšanas aspektiem. Vadlīniju mērķis ir uzlabot konsekvenci, interpretējot *tirgus cenas principu*, nodokļu dubultās uzlikšanas un strīdu samazināšana.
- Februārī ES Padome publicēja atjaunoto **ofšoru melno sarakstu**, bet to pat uzskaitīt te nav vērts, jo tam šobrīd nav ietekmes uz Latvijas nodokļu piemērošanu. Latvijas melnais saraksts (attiecināmajos MK noteikumos) un tā piemērošanas prakse paliek nemainīgi bezzobaini.
- ES līmenī pieņemti arī **vairāki jauni normatīvi PVN jomā**, kam vēl būs vairāki gadi, lai sagatavotos.
 - Pirmkārt, **maksājumu pakalpojumu sniedzējiem būs pienākums ziņot VID**. 2020. gada 18. februārī pieņemti noteikumi, ar kuriem puses, kuras parasti ir iesaistītas e-komercijas darījumos, piemēram, Paypal un Peysera katru ceturksni sniegs VID informāciju par Latvijas klientiem apkalpotajiem darījumiem, ja attiecīgajā ceturksnī tas būs veicis vairāk nekā 25 maksājumus, kas saistīti ar pārrobežu piegādēm. Informāciju VID izmantos, lai varētu pārbaudīt, vai piegādātāji ievēro savas nodokļu saistības attiecībā uz PVN. Noteikumi stāsies spēkā 2024. gada 1. janvārī.
 - Otrkārt, 2020. gada 18. februārī ECOFIN apstiprināja (tas nozīmē, ka šie noteikumi būs, bet vēl nav gala teksta) **grozījumus PVN atbrīvošanai mazajiem uzņēmumiem**. Šobrīd Latvijā apgrozījuma sliekšnis, līdz kuram mazais bizness drīkst neregistrēties, ir 40 tūkstoši EUR, un tas neattiecas uz pārrobežu darījumiem. Jaunajos noteikumos paredzēts, ka valstis saglabās savus nacionālos reģistrācijas sliekšņus, kas nedrīkst pārsniegt 85 tūkstoši EUR gadā, bet mazie uzņēmumi varēs neregistrēties priekš PVN (un tādēļ – nepiemērot PVN) arī citās ES valstīs, ja uzņēmuma kopējais apgrozījums ES nepārsniegs 100 tūkstošu EUR gadā. Jaunos noteikumus piemēros no 2025. gada 1. janvāra.
 - 12. februārī **pieņemta ES regula 2020/194** par regulas 904/2010 piemērošanu **attiecinībā uz tirdzniecību patērētājiem internetā**

(*distance sales*). Regula stāties spēkā 2021. gada 1. janvārī. Tā paredz detalizētākus noteikumus paplašinātai MOSS (*mini one stop shop*) sistēmai, kas attieksies arī uz citiem B2C pakalpojumiem un preču piegādēm. Regula nosaka papildus informāciju, ko nodokļu administrācijas no šādiem piegādātājiem turpmāk iegūs to reģistrācijas brīdī un to PVN deklarācijās, kā arī apmainīsies ar to.

- Visbeidzot, tiem, kam interesē nodokļu politika makroekonomiskā līmenī **EK februārī publicējusi jauno katras ES valsts nodokļu politikas ziņojumu, arī par Latviju**, analizējot nodokļu sistēmas + un -. Acīs iekrita teikums: *Latvija ar nesenojam nodokļu izmaiņām nav nodrošinājusi ieņēmumu neitralitāti, ieņēmumi no kapitāla un nekustamā īpašuma samazinās; tai nepieciešams aizlāpīt caurumus, tādus kā mikrouzņēmumu nodokļa režīmu un turpināt pievērsties ēnu ekonomikas apkarošanai*. Bija tur arī pārmetums, ka mūsu nodokļu politika neatbalsta ieguldījumus R&D. Ziņojums par Latviju pieejams [šeit](#).
- Starp citu, ja kāds ir bijis izslavētās **Maltas jahtu līzinga PVN shēmas** fans, tiem būs interesanti zināt, ka 12. februārī Eiropas komisija nosūtīja Maltai paziņojumu par uzsāktu pārkāpuma procedūru par to. Shēma redzēta arī Latvijā esošajām jahtām. Shēma ir populāra ar to, lai ar pēc iespējas mazāku PVN importētu jahtas ES, uz ko Maltā balstās vesela industrija, ko izmanto jahtu lietotāji (privātpersonas) visā Eiropā. PVN izdevīgums balstās uz trīs pamatvaļiem.
 - Pirmkārt, Maltā PVN ir 18%, kas jau uz lielām summām (no jahtas muitas vērtības) ir ievērojams ietaupījums, salīdzinoši ar Latvijas 21%.
 - Otrkārt, līzings jau pēc definīcijas sadala un atliek PVN maksājumus.
 - Treškārt, jahtu ilgtermiņa nomai Maltā ik gadu jāskatās, cik jahta izmantota ES teritoriālajos ūdeņos un cik - ārpus tā, un PVN ir maksājams tikai par izmantošanu ES ūdeņos. EK neapstrīd visu sistēmu, bet tikai faktu, ka Maltā izmantošanu (ES un ārpus ES) vērtēja pēc nobrauktajām jūdžēm, bet EK uzskata, ka jāvērtē pēc pavadītā laika.
- 10. februārī EK publicēja **ziņojumu par akcīzes ražotajai tabakai direktīvas 2011/64/EU izvērtējumu**. Tur norādīts, ka šī brīža regulējums netiek līdz praksei attiecībā uz jaunajiem tabakas produktiem (piemēram, e-cigaretēm).
- Uzdrošināšos Jūs *izklaidēt* arī ar vienu 5. februāra Krievijas tiesas spriedumu. Ne tādēļ, lai paspīdētu ar zināšanām, bet tādēļ, ka brīžiem šīs valsts spriedumos redzu domu lidojumu, kas pie mums vēl tik paredzams nākotnē. **Šajā gadījumā tiesa pārkvalificēja Krievijas uzņēmuma procentu maksājumus Luksemburgas grupas uzņēmumam par dividendēm**. Kas tad notika? Grupas iekšējās restrukturizācijas rezultātā Krievijas uzņēmuma kapitāla daļas Kipras māte pārdeva citam Krievijas uzņēmumam. Lai varētu samaksāt par kapitāla daļu iegādi, Krievijas pircējs paņēma aizņēmumu no cita grupas uzņēmuma Luksemburgā. Saskaņā ar nodokļu konvenciju uz Luksemburgu maksājamiem procentiem nebija ieturējuma nodoklis, turklāt šie procenti samazināja ar nodokli apliekamo ienākumu Krievijā. Savukārt, saskaņā ar attiecīgo aizdevuma līgumu, Luksemburgā procentus uzskatīja par dividendēm un neaplika ar nodokli. Par to uzņēmums Luksemburgā saņēma saistošu uzziņu. Ideāla shēma - izmaksas valstī atskaita izdevumos un saņēmēja valstī

neapliek (dubulta neaplikšana). Klasika (t.s., hibrīda instruments), pret ko cīnās jaunās OECD iniciatīvas un ES jaunās pret-izvairīšanās direktīvas. Rezultātā tiesa nosprieda, ka Krievijas uzņēmumam nav tiesību atskaitīt procentus un jāpiemēro ieturējuma nodokli uz dividendēm. Galvenie iemesli - procentu izmaksa līgumā bija atkarīga no Krievijas uzņēmuma darbības rezultātiem (t.s. *profit participating loan*), Luksemburgas uzņēmums šo naudu arī uzskatīja par dividendēm pēc tās ekonomiskās būtības, un visbeidzot - nodokļu konvencija ar Luksemburgu nemaz nav piemērojama, jo Luksemburgas uzņēmums nav saņemto līdzekļu patiesais labuma guvējs (acīmredzot, nauda no Luksemburgas tika pārskaitīta tālāk). Vēl viens arguments, gan, liekās apšaubāms - ka Luksemburgas uzņēmums labāk būtu izvēlēties ieguldīt kapitālā, nevis slēgt šādu līgumu, jo pušu līgumu slēgšanas izvēles brīvību vēl neviens nav atcēlis. Tik jāreķinās, ka **nodokļos iespējams vērtēt ekonomisko būtību, nevis juridisko formu.**

- Un vēl viena pamācoša lieta no Krievijas tiesu prakses. Tā ir mums lietderīga ar to, ka parāda gadījumus, kad **nodokļu administrācija un tiesa var neļaut piemērot nodokļu konvenciju priekšrocības**. Konkrētajā gadījumā Krievijas uzņēmums izmaksāja Kipras uzņēmumam dividendes ar konvencijā paredzēto samazināto (5%) ieturējuma nodokļa likmi. Savukārt, administrācija un tiesa piemēroja likumā paredzētos 15%, jo Kipras saņēmējs nav dividenžu patiesā labuma guvējs. - akcijas Krievijas uzņēmumā bija Kipras holdinga vienīgais aktīvs un dividendes - vienīgie ieņēmumi un tās tika pārskaitītas tālāk uz BVI. Cik Latvijā ir uzņēmumu, kuru dividendes nepaliek ārzemju holdingā? Atšķirība tik, ka Latvijas likums bieži vien paredz atbrīvojumus, kuru dēļ mums konvencija nemaz nav nepieciešama.

WTS

- **Vai virve ap ES holdinga kompāniju kaklu savelkas arvien ciešāk?** Nesenie tiesu spriedumi Dānijā (ES tiesa), Nīderlandē un tagad arī Itālijā liecina, ka noteikti. Mūsu nodokļu konsultantu tīkla (WTS) Itālijas birojs iesniedzis sūdzību EK par šādu Mātes-Meitas direktīvas interpretāciju Itālijas Augstākā tiesā. Lietas būtība – Itālijas tiesa piemēroja ieturējuma nodokli dividendēm uz mātes kompāniju Luksemburgā. Pamatojums – minētā direktīva domāta, lai izvairītos no dubultas nodokļu piemērošanas. Tā kā Luksemburga arī neapliek šīs dividendes, tas dod tiesības Itālijai piemērot nodokli saskaņā ar direktīvu, kaut arī ITA likums to neparedz. Interesanti būs šo jautājumu pavērot arī no Latvijas perspektīvas, jo Latvijas uzņēmumiem jau patīk LUX, NED, CYP, MLT, u.c. holdingi. Tagad vai nu jādomā par ekonomisko būtību šiem uzņēmumiem (principā – darbinieki, kas veic reālu biznesu) vai jādomā par grupas restrukturizāciju. Sīkāk par šo gadījumu [šeit](#). (angļu valodā)
- Ko paredz Itālijas digitālo pakalpojumu nodoklis, stāsta mūsu nodokļu tīkla WTS biroji:
 - Itālijā. Plašāk [šeit](#). (angļu valodā)
 - Lielbritānijā. Plašāk [šeit](#). (angļu valodā)
- 24. martā WTS kopā ar Euromoney (International Tax review žurnālu) organizēs noderīgu **PVN konferenci**. Informācija pieejama [šeit](#).